

Flakavirkini eru dyggasta stöðið undir bygdamenningini

Míðsavnar: samfelagið tornar. Míðspjading: samfelagið vatnast út — men bygdamenning: samfelagið mergjast.

M.a. hetta sigur Ernst Hansen, stjóri á flakavirkinum Nyki á Toftum og formaður í umboðsnevnd Føroya Fiskasølu, í grein í seinasta nummarinum av blaðnum »Okkara millum«, sum Føroya Fiskasøla gevur út. Vit loyva okkum at endurprenta grein hansara

Skeið hava verið hildin, og starvsfólkini á Føroya Fiskasølu hava viðgjørt innanhýsis viðurskipti, viðurskipti millum Fiskasøluna og áðar okkara (limirnar) og somuleiðis samstarðið við okkara keyparar. Vit hava viðgjørt tað ynskjandi at koma tí endaliga brúkarinum nærri, og tað seinasta uppbýtið í söludeildini skal fatast sum eitt úrslit av hesi viðgerð.

Men vit hava ikki flutt okkum eitt fet hinvegin, tað vil siga til veiðuliðið. So er tað onkur, sum sigur, at tað skulu tit bara vága tykkum, tí vit hava samtøkur sum Fiskimannafelagið og Reiðarafelagið, ið umboða veiðuliðið.

Fiskivinnutingið

Vit minnst seinasta fiskivinnuting. Okkum varð greitt, at neyðugt er at bota um viðurskiptini við tey feløg, ið umboða veiðuliðið. Vit eru eitt so litið

Ernst Hansen, stjóri á Nyki og formaður í umboðsnevnd Føroya Fiskasølu

samfelag, at tað átti at borið til, og Føroya Fiskasøla átti at gjørt sitt til at bota um hesi viðurskipti.

Lat okkum eina løtu ímynda okkum, at flakavirkini frá skipum fáa eina ráveru, sum ivaleyst er av á marknaðinum frammanundan. Skipini gera hetta í góðum treysti

uttan at vita, at tann vora, ið kemur burtúr, fer at liggja í kuldagoymslu í langa tíð ella verður seld við avslátt, tí spurt verður ikki eftir henni. Dentur eigur sjálvandi fyrst at verða lagdur á, at eingin á landi eigur at leggja seg úti, hvar roynt verður, tá ið tað er undantikið, sum tvingað er uttanfrá, men gott hevði verið við einum betri samstarvi millum skip og virkir. Tað kemur jú fyrri, at ein last av fiski frá einum skipi kemur illa fyrri hjá einum virki, og virkið hevði ynskt, at lastin var øðrvísi enn tað, hon í veruleikanum er.

Til hetta kann sigast, at ein betri upplýsing hjá veiðuliðnum hevði verið hóskaði.

Sum í bakspælinum

Eins og limirnir í Føroya Fiskasølu fáa at vita marknaðarstöðu og prísir einaferð um vikuna og út

frá tí kunnu meta um, hvør framleiðsla av hvørjum fiskasløgum sær er mest lønandi — so áttu reiðarini/skipini og teirra »paraply-organisationsir«, Føroya Reiðarafelag/Fiskimannafelagið í dag at vita, hvørji fiskasløg, ið størsti eftirspurningur er eftir, og hvør framleiðsla, ið best er hjá virkjunum. Hetta er nakað av tí, ið eigur at vera millum upplýsingarnar, tá ið nevndin fyrri Ráfiskagrunnin roknað avrokningarprísirnar út. Í lóguni er mest sum alt grundað á meira ella minni søguligt tilfar, og er hetta at líkna við mannin, ið koyrir bíl við at hyggja í bakspælinum.

Onkur hevur í orðaskiftinum, Ráfiskanevnd/Fiskimannafelag/Reiðarafelag/Føroya Fiskasøla, tosað um kanónir, ið peika skeivan veg. Tað er eftir minum tykki fáfongd tala. Vit áttu ikki at tosað um kriggj og kanónir — vit

skulu heldur tosa um at sameina kreftirnar við einum positivum endamáli. Okkara samfelag er so litið og so einstátt, at alt annað kann og eigur at verða sett sum niðurbrotandi virksemi.

Bonusskipan

Hugsa vit okkum, at skipini vita, hvørjum fiskasløgum og hvørjum vörum, marknaðurin hevur áhuga fyrri, so kundu virkini til dømis fingið eina bonusskipan í lag við skipini. Ein góð last av fiski, har lutfallið millum tey ynsktu fiskasløgini eisini var gott hjá virkjunum, hevði givið eina ávísa upphædd eyka til skipini fyrri kilo.

Hetta hevði ivaleyst eisini gjørt sitt til at fingið tað áhugaverdari hjá manningini at fylgt við og lagt seg eftir at avreiða fisk, ið er so góður sum yvirhever møguligt. Hesin fiskur skuldi eisini verið hósakiligur í eftirspurninginum á marknaðinum.

— Størsta og dyggilgasta bygdamenningartiltak, sum enn er framt her á landi, kom, tá flakavirkini í 1960-70 árunum vórðu bygd, sigur Ernst Hansen

Ein slík skipan hevði eisini verið figgjarliga góð hjá virkjunum, ið so vitt gjørligt hevdu fingið eina ráveru, sum passaði teimum bæði í nøgd og slag.

Ein annar táttur, ið vit ikki hava nortið við enn, er tann politiski. Vit eru ernir av samfelag okkara, og úteftir eru vit ein eind, hóast tað tíðum knipur innanlands.

Eg ætli mær ikki at gera meg til talsmann fyrri, hvussu vit kunnu arbeiða saman, men eftir minum tykki tørvar okkum eitt betri samstarv.

Vónandi kann tað, sum her er sagt, elva til eitt orðaskifti, ið hevur til endamáls at skapa eitt samspæl, ikki bara millum Føroya Fiskasølu og keyparar hennara og Fiskasøluna og limir hennara, men at okkara uppskot um samstarv eisini kann náa veiðuliðið og gjarna við Føroya Reiðarafelag og Føroya Fiskimannafelag sum millumlið.

R.P.

— Líka so væl, sum samanhald gevur styrki í tí smáa, gevur tað eisini styrki í tí stóra, tí eiga vit eisini úteftir at standa saman og skipa okkara fiskautflutning gjøgnum eina sterka söluskipan »Føroya Fiskasølu«, sigur Ernst Hansen